

Sofie Graarups tale ved Aarhus Universitets biodiversitetssymposium

Taler

Sofie Graarup
Biolog og
artsrettighedsforkæmper

Dato

25. september 2024

Sted

Aarhus Universitet, Stakladen

- 1 Jeg bor i Jammerbugt kommune tæt ved Limfjorden. Her langs fjorden går jeg tur, næsten hver dag året rundt. Det er ikke storslået natur lige der, men fordi der er gode strandenge i nærheden, låner min lille rute lidt af livet derfra.
- 5 Om sommeren får jeg følgeskab på min rute af landsvalerne. Og så går jeg der og tænker på, hvordan netop disse svaler kom til verden i området året før. De fleste af deres kuldsøskende klarede den nok ikke, men lige de her gjorde. Og de fløj til Afrika – og tilbage igen. De overleved på trods og er nu tilbage ved deres fødeplads ved Limfjorden. Med sig på deres vinger har de båret alle dem, der
- 10 kom før os og alle dem, der kommer efter.

Og lige der, på dén plet på den roterende sten vi kalder ”jorden”, og på dét punkt i tiden som ellers strækker sig over milliarder af år, der er jeg, og der er svalen. Og tænk, at vi får lov at mærke den samme brise fra fjorden.

15

Er det ikke det, det handler om? Er det ikke derfor, vi er her i dag? På grund af kærligheden til alt det liv, vi deler levestilfælde med: Svalen, pindsvinet og en eller anden obskur lav på et kirkedige.

- 20 Følelsen var langt væk i min erindring, da jeg i 2019 skrev speciale og flyttede rundt på 1,5 mio datapunkter i et excelark og ikke havde været ude i solen i 4 måneder. Det samme gælder sikkert jer når I er i gang med den 17. kop sure kaffe med en lodseejer eller har fået endnu en afvisning på en fondsansøgning – men så meget desto mere grund til at huske, at det er derfor vi er her.

25

Kampen om pladsen raser – og det bliver kun vildere i takt med krig og klimaforandringer. Landbrugsindustrien, solcellebranchen, biogasproducenterne, biomasseproducenterne, bioethanolproducenterne har

30 alle mange ressourcer, stærke lobbyister og lange, klistrede fingre dybt ind i
magtens midte. Problemet er, at vores ven, Svalen, ikke har nogen
spinddoktorer. Faktisk har hun slet ikke nogen stemmeret i det samfund, hun er
tvunget ind i.

35 Men noget sker

Noget tyder på, at både befolkning og politikere har fået øjnene op for, at
lykken ikke er gjort ved kapitalistisk udnyttelse alene. At det dersens "natur"
faktisk godt kan et eller andet. Derfor har de lavet noget, de kalder "Den grønne
40 trepart". Det er et lidt forvirrende navn eftersom den består af 7 parter, hvoraf
de 6 på forskellige måder repræsenterer industrien og kun den sidste, Danmarks
Naturfredningsforening, er puttet ind for at det ikke blev at for "cringe" at
kalde den "grøn".

45 Jeg skal spare jer for min analyse af Trepårtens indhold og betydning, men om
ikke andet ser jeg den som et udtryk for, at politikerne ikke længere kan sidde
kravet om mere og bedre natur overhørig.

Det er ikke sket uden hjælp fra dygtige forskere og formidlere som jer, der sidder
50 her i dag:

2024 blev året, hvor havet for første gang kom på forsiden. Billeder af den
stendøde havbund har brændt sig ind på befolkningens nethinder. DR er ved at
falde over sig selv for at dække, hvordan Frederik Leck Fisher har genfundet
55 endnu en ellers uddød edderkop eller at Johan Kjær Prehn eller Magnus
Lauritzen har fundet endnu en håndfuld helt nye arter for landet. Tænk, at
Danmarks nye førende entomologer er blevet dét, allerede inden de har
færdiggjort 3.g.

60 Det er ikke kun hos de dedikerede nørder, der sker noget: Når jeg ikke arbejder
fuldtid med at stjæle taletid fra talerstole eller brokke mig i medierne, så arbejder
jeg som gymnasielærer på en HF og VUC i biologi. Her har jeg startet en
tradition om, at hver time starter med "Dagens art". Nogle gange vælger jeg
arten, andre gange går det på tur mellem eleverne at vælge og fortælle om en art i
65 5 minutter. Jeg tror ikke, jeg kaster nogen urimeligt under bussen hvis jeg siger,
at vores gennemsnitlige elev eller kursist ikke just hører til de mest naturdannede
. Men nogle gange glemmer jeg "Dagens Art". Og ved I, hvad der så sker? Æn af

mine elever skribede denne meme i vrede og sendte til mig, en dag, jeg havde
70 glemt dagens art. Det er et billede af en vred prøbel med fakler og høtyve og så er
der skrevet "DAGENS ART OR RIOT!"

Det er her, håbet er. De unge higer efter at genfinde den samhørighed, jeg
beskriver, når jeg fortæller om svalerne ved Limfjorden, som jeg følges med på
75 min gåtur.

Nogle gør det famlende og misforstået. Sådan er det, når man lærer. – men de
søger alle sammen det samme:

80 At finde modet og evnen til at træde lidt ud af sig selv få øje på at man eksisterer
i et levedællesskab, med millioner af andre skabninger og typer af liv, som dybest
set ikke burde være her, fordi det hele er så ragende usansynligt. Det er derfor,
det er så smukt. Det er al det usandsynlige liv, vi skal sørge for at passe på – for vi
kan ikke være andet bekendt.

85 Det er derfor, vi er her i dag.

Rigtig god biodiversitetssymposium.

90 **Kilde**
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

95 **Tags**
Åbningstale

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/sofie-graarups-tale-ved-aarhus-universitets-biodiversitetssymposium-2024>

100

105